

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Ügyszám: AJB-494/2022
Előzmény: AJB-3843/2021
Előadó: dr. Kozicz Ágnes

Kővári Edit
elnök

Autisták Országos Szövetsége

kovari.edit@esoember.hu

Tisztelt Elnök Asszony!

Tájékoztatni szeretném, hogy a fogyatékossgal élő személyek alapvető jogait középpontba helyezve átfogó vizsgálatot folytatok az *épített környezet egyenlő esélyű hozzáférése*¹ témakörben.

A vizsgálat áttekintené az épített környezet egyenlő esélyű hozzáférése vonatkozó hazai jogi és szakmai szabályozást, valamint a jogalkalmazási – tervezési, engedélyeztetési, kivitelezési és ellenőrzési – gyakorlatot. Az eljárásom kiterjedne arra is, hogy mennyiben érvényesülnek Magyarországon a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény² (a továbbiakban: CRPD) vonatkozó alapelvei, úgymint az *egyetemes tervezés és az észszerű alkalmazkodás*.

Tekintettel arra, hogy az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 1. § (3) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa tevékenysége során – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít a CRPD végrehajtásának segítésére, védelmére és ellenőrzésére, az Ajbt. 18. § (4) bekezdésében foglaltak alapján hivatalból vizsgálatot indítok. Az Ajbt. 26. § (2) alapján kérem, hogy a jelen levelem kézhezvételétől számított 30 napon belül szíveskedjen tájékoztatni a következőkről:

1. Mely jogszabályokra és egyéb szabályokra kell figyelemmel lenni az épített környezet egyenlő esélyű hozzáférése vonatkozásában?
2. Álláspontja szerint a hazai szabályozás megfelelő garanciákat tartalmaz-e annak érdekében, hogy az épített környezet a fogyatékossgal élő személyek – különös tekintettel az autizmussal élő érintettekre – számára egyenlő eséllyel hozzáférhető legyen?

¹ Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § 1. pontja értelmében *akadálymentes az épített környezet* akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § (hb) pontja szerint *az épület egyenlő eséllyel hozzáférhető*, ha mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók.

² Magyarországon kihirdette a 2007. évi XCII. törvény

3. Tapasztalatai szerint a hazai jogalkalmazási gyakorlat során mennyiben érvényesül az épített környezet vonatkozásában az egyenlő esélyű hozzáférés alapkövetelménye a fogyatékossgal élő személyek – különös tekintettel az autizmussal élő érintettekre – érdekeit és szükségleteit illetően?
4. Álláspontja szerint a hazai szabályozás és jogalkalmazási gyakorlat mennyiben van összhangban a nemzetközi standardokkal, különös tekintettel a CRPD egyetemes tervezés és észszerű alkalmazkodás alapelveire?
5. Tudomása szerint az egyenlő esélyű hozzáférés alapelvei és szempontrendszere mennyiben épül be a hazai mérnök szakemberek képzésébe az épített környezet vonatkozásában?
6. Tudomása és tapasztalatai szerint az építésügyi engedélyeztetési eljárás során az egyes hatóságok mennyiben vannak figyelemmel az épített környezet egyenlő esélyű hozzáféréseinek jogi és szakmai előírásaira?
7. Tudomása szerint az egyenlő eséllyel hozzáférhető épített környezet vonatkozásában a fogyatékossgal élő személyek érdekeinek és szükségleteinek megismerése, valamint realizálása céljából milyen módon vonják be a fogyatékossgal élő személyek érdekképviselői szerveit az egyes döntési, tervezési folyamatokba, a témakörben érintett jogalkotási eljárásokba?

Kérem, szíveskedjék továbbá velem megosztani mindazon észrevételét, javaslatát, munkatársainak az egyes egyedi ügyekből származó tapasztalatait, és az esetlegesen rendelkezésére álló olyan adatokat, amelyeket a vizsgálatom eredményessége szempontjából fontosnak tart.

Segítő együttműködését előre is köszönöm.

Budapest, 2022.02.09.

Üdvözlettel,

Dr. Kozma Ákos s.k.